

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk,
Feigl Gyula
kiadó címére küldendők.

XXIII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

24. szám.

Konzervgyár Kőszegen.

Welleminszky Rezső és társa iglani (Morvaország) halkonzervkereskedő cég kérvényt adott be a városhoz, melyben kijelenti, hogy Kőszegen halfüstölővel egybekötött halkonzervgyárat és egyuttal gyümölcskonzerválást óhajt létesíteni.

A város kész örömmel fogad minden vállalkozást, mert tudjuk, hogy a forgalom emeléséhez hozzájárul.

Csak hogy a vállalkozó a fenti kijelentését kérelemmel kapcsolja össze: számokban kifejezve kér a várostól ugy erkölcsi, mint anyagi támogatást. Ez aztán az a bizonyos pont, melynél megállunk és afelett gondolkozunk, hogy egyáltalán foglalkozzunk-e a fölvetett tervvel, vagy egyszerűen „ad acta” tegyük-e?

Azt tudjuk, hogy a város hatósága — talán általános — helyesléssel találkozunk a képviselőtestület körében, ha az ügyet, a jelenlegi hangulatra való tekintettel, mint lehetetlenséget elutasítólag intézné el. A vállalkozó igen sokat kér: 6 hold területet, 30,000 korona építési segílyt és 6 évre évi 4000 korona támogatást. A város hatósága csak felesleges munkát végezne, ha a dologgal bővebben foglalkoznánk, ha behatóan tanulmányoznánk, ha számításokat eszközölné pro és contra: mert félünk az ily vállalatoktól! —

De tessék csak meggondolni, hogy minden szélsőség veszedelmes. Akár a könnyelmi belegrás, akár a meggondolatlan elvetés: mindegyik helyrehozhatatlan kárt okozhat.

Nem szabad a régi hibákba visszaesni, és ily fontos ügyet nem lehet és nem szabad kellő alapos számítás és megfontolás nélkül elutasítani.

A hangulat nem lehet mérvadó, mert a hangulat érzelmi momentum, s az érzelmeknek ily ügyekben nem szabad döntő befolyást engedni.

Az itt tárgyalt kérdésben számítani kell; ha a számítás azt igazolja, hogy az áldozat arányban áll az előnyökkel, melyeket ily vállalat nyújt a város lakosságának: akkor bele kell menni a dologba.

Számítsunk hát!

A vállalkozó oly segílyt kér, hogy a segílytőke összege, ötven évi törlesztés mellett, 5% pótdóval terhelje a várost.

Mit kapunk ezért?

Welleminszky Rezső és társa cég körülbelül 300,000 korona befektetéssel egy gyárat akar létesíteni, melyben a halfüstölést, a halkonzerválást, a gyümölcskonzerválást üznék. A konzerveket üvegbe akarja helyezni, s a szükséges üveget gyárilag előállítani. Az üvegek ládába csomagolandók, mely ládák nagyban való előállítására a gyártelepen törtenék.

Mind ehhez szükséges nagy mennyiségű szalma, puhafa, ecet, hagyma, mindenféle kerti növény, — a halak füstöléséhez nagy mennyiségű kemény tűzifa.

Azonfölül a hulladékok fölhasználásával mellesleg üzletként szárnyas és sertés hizlalást rendezne be a vállalkozó előre kötelezve magát, hogy kívánatra a hizott állatokat a városban nem hozza

forgalomba, hogy a városi lakosság e téren a versenytől ne tartson.

Tájékozásul megjegyzi a vállalkozó, hogy a konzervekhez hetenkint egy waggon üvegre lesz legalább is szüksége, és hogy kezdetben havonként 50 waggon forgalmat nyújtana vasutunknak.

Az üzem szeptember hótól április haváig tart, tehát épen a téli hónapokra nyújtana keresetet a város lakosságának, kötelezve a gyáros magát 90% magyar honos munkást fogadni, és a helyben szokásos munkabért fizetni. A gyári munka olyan, hogy 14 éves gyermek is elláthatja.

A gyárban úgy 8 hivatalnok nyerne alkalmazást 500—3000 korona fizetéssel, ebből 50% magyar honos lenne. Nem gyári fiókot akar itt létesíteni, hanem a gyári iroda és a gyárvezetőség itt lenne.

Kezdetnek egy 500 □ meter és egy 1200 □ meter nagyságu gyári épületet, továbbá egy 500 □ meter nagyságu istálló telepet állítana föl; a gyártelepet a vasutállomáshoz iparvágánnyal kapcsolná hozzá.

Első évben 100 munkást akar foglalkoztatni, s azt reméli, hogy 5—6 év múlva 300 munkást fog a gyárban igényelni.

Ha mindezeket figyelembe vesszük, kétségtelen, hogy a kérdéssel érdemes foglalkozni.

A tervezett gyár vasutunknak legkevesebb 2400 korona forgalmat, a munkabérekben pedig legalább 12,000 korona forgalmat nyújtana a városnak. Ha ehhez hozzávesszük gyümölcsünk jó értékesíthetőségét, a gyártáshoz szükséges fa, szalma,

Tárca.

Látogatás Kossuthnál.

A „Köszeg és Vidéke” számára írta: Gelsei Biró Vince.

Taliánországban vagyunk . . . „Wo die Citronen blühen”, mint a nagy német költő mondja.

Az egész ország egy nagy kert. Utan-utófélen terem a sok pompás déli gyümölcs, mihez mi csak drága pénzen juthatunk.

Itt szabályosan vont árkok közt rizs-föld terül el. Az Arokpártján pedig terem az articszka. Ott a domboldalon narancs- és citrom-erdő. A fákon virág és érett gyümölcs egy és ugyanazon időben.

A tengerpart szolgál friss osztrigával. Ingyen! Itt égignyuló hegyek. Ott végeláthatlan síkság. De mindenütt a kultura remeke. Az ember küzdelme a földdel.

A zöld mezők közt néhol hófehér sáv fut végig. Az ember messziről kiterített fehér vászonnak nézhetné: az a kocsiút.

Az uton szénaboglyák járnak - kelnek. Minden egyes lábrakelt boglya mellett sétál nagy kényelmesen, pipájából bodor füstöt eregetve, egy olasz férfinakás.

Ha a mozgó boglyákat közelebről szemléljük, hát meglátjuk, hogy az a boglya a maga lábán jár, hanem csak úgy viszik. Alatta látható az olasz munkásné. Szénát „takarulnak”. Igavonó állat hiányában az asszony fején hordja haza a szénatermést. A férj a hordásban nem segít. Asszony dolga itt a földművelés.

Megtörténik nem egyszer, hogy a férjnek kissé melege lévén, levetett kabátját is feldobja a boglya tetejére.

Ja! Ahány ház, annyi szokás.

— De hát a férfiak nem dolgoznak? — kérdik kedves olvasónk. — Dehogyan nem. De nem otthon. Eljárnak messze országokba is s dolgoznak a vasut-építésnél, mint „kubikosok”. Az olasz férfiakból telelnek ki a mi „bálszaink”, „borsosaink”, no meg a sok „szinyóre”. Ezek aztán az év nagyon kis részét töltik itthon családjuk körében. Ilyenkor aztán a szó legszorosabb értelmében pihennek — nem dolgoznak éppen semmit.

Azon férfi pedig, ki külföldre nem megy dolgozni, ideálja lévén a „dolce farniente”, elbandukol a nagyobb kikötő-városokba és beáll csónakosnak, halásznak s fog magának osztrigát, tengeri tüskés disznót (tengeri tükönc) és tengeri pókot, mit aztán minden ceremónia nélkül nagy deliciával nyersen fogyaszt el pár narancs kíséretében.

Telát Olaszországban vagyunk. Még pedig Baracone Al-Cologneban, a jó megboldogult Kossuth kertjében, hol a kedves emlékezetű Ihász Dániel ezredes igazgat valamin egy nyiló jázmin-bokron. Mellette fekszik egy óriás hófehér komondor. Ez a „Jószág”, a „Kossuth kutyája”.

Ihász munka közben „dudorász”. „Kitárom reszkető karom, ölelni földedet . . .” s aztán átöleli a jázminbokrot s egy könnyű törül ki szeméből. A jázmin Pátkáról való. Mint pici „bujtást” hozta magával, mikor egyszer régen-régen, mikor egyszer otthon volt. Kedves sógornőjétől kapta, Ihász Jánosától. A kis bujtás gyökeret vert az idegen hon földjében s minden tavasszal illatos virágokkal örvendezteté meg az öreg hadfit. Most is az ölelés után oly biztatón intetet felé, mintha mondaná: „Mi megtértjük egymást, hisz egy anyaföld szülötte vagyunk.” Így beszélgetett egymással a száműzött, a bujdosó honfi és a kis virág.

Távolabb hangzik, mint üvegsipocskó hangja, a

„Repülj fecském” melodiája. Ezt meg Ihász betanított pacsirtája füttyüli, a „Hauzi”.

A „Jószág” nyugtalankodni kezd. Füleit hegyezi. Egy nagyot mordul s a kertecske ajtaja felé rohan. Ihász hiába csitítja őt.

A kertajtó kinyílik, belép rajt egy „magyar-ruhás” alak. Magas, erős termet. Szelid, jószágos tekintetű, kék szemekkel, fekete bajusszal, hasonszinű körszakállal. Vállán ametiszt gombokkal ékesített fekete asztragánprémes bunda. Fején sastollas kucsmá. Igazi ősmagyar nemesi típus.

Midőn belép, rászól a kutyára: „Jószág! te boldog ne ugass, jer ide kutyám!” És az oktan állatán megérté, hogy gazdája nyelvén szólnak hozzá, elkezd farkát csóválni, majd barátságosan ugrál a jövevény körül s önteteljesen „szükölni” kezd.

Eközben Ihász is előjön a bokrok közül s meglátván a vendéget, örömmel felkiált:

— Mi szél hordoz itt, édes Vincze öcsém. Nem félsz, hogy megesz ez a vadállat?

— Nem én Dani bátyám. Nem bántja ez a becsületes magyar embert. No meg hiszen kollegák vagyunk. Otthon ugy hinak bennünket, hogy „Kossuth kutya” teled a magyar ur.

— Isten hozott hát édes fiám, — folytatja Ihász s a két jó barát egymás nyakába borul, aztán sirnak-sirnak keservesen.

Ugyan mi sirni való van azon, hogy egy magyar ember Kossuth kutyáját kollegájának nevezi?

Ezt „ma” már nem érti senki. Én pedig „most már” meg nem magyarul azom.

Egyik mellékuton magas, robusztus termetű ósz férfi közelít a két ölelköző jóbarát felé. Majd hozzájuk lép s mindkettőt átöleli forrón, érzésteljesen. A sírók

zöltségek stb. után való nagyobb keresletet: azt kell hinnünk, hogy a tervezett gyártelep a város lakosságára nézve hasznos hajtó annál inkább, mert kötelezte magát a vállalkozó, hogy a gyári alkalmazottak élelmi szükségleteit kizárólag városunkban szerzendik be.

Azonfölül! a gyártelep építésénél is legalább 200,000 korona összeg jönne itt forgalomba, ami ismét csak a lakosság javára esnék.

Mindent tekintetbe véve rokonszenvesen kell fogadnunk az ajánlatot.

Gondolja meg jól mindenki, akit illet, hogy könnyelműen el ne vessünk oly szép perspektívát, amilyent a konzervgyár vállalkozója nekünk a városához intézett kérvényében mutat.

Ha meg van a garancia, hogy Welleminszky és társa ígéreteit be fogja tartani, — akkor nyuljunk hozzá a dologhoz két kézzel és ne szalasszuk el.

A vállalkozó az építési szubvenciót az *építés után* kéri, az-évi segínyt pedig minden évben a *gyári idény után*: már ebben megtaláljuk a garanciát.

A gyár üzemét már az idén óhajtja a gyáros megkezdeni: ne késsenek hát, mert különben *egy év veszik el visszahozhatlanul!*

A közleg-szombathelyi vasut mult üzletéve.

Vasutunk igazgatósága szétküldötte már a június 18-iki közgyűlésen előterjesztendő jelentését.

A jelentés nagyon tanulságos és részletesen számol be az igazgatóság, illetve az elnökség működéséről; adatokkal bizonyítva látjuk abból, hogy a vezetőség mindent megtett, amit csak lehetett, hogy a vasut ügyét előbbre vigye.

A közleg-szombathelyi h. ó. vasut és a déli vasut közt 1883. évi június hó 20-án kötött üzemszerződés 1903. évi augusztus hó 15-én lejárván, a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium már a tervezett Közleg-Lékaország-határ vasut engedélyezési tárgyalása alkalmával megbízta egy a m. kir. államvasutak igazgatóságát valamint a cs. kir. déli vasut üzletigazgatóságát, hogy a közleg-szombathelyi vasut üzemének 1903. augusztus hó 15-től fogva leendő további vitele tárgyában megbízottjaik által a tárgyalásokat vegyék fel.

Az elnökség már 1902. évi február hó 13-án s illetőleg 16-án, megkereste egy a cs. kir. déli vasut valamint a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy az újabb üzemszerződés létesítése iránt és pedig a motoros kocsijáratok esetleges berendezésére való figyelemmel a tárgyalásokat mielőbb indítsák meg.

A m. kir. államvasutak 1902. évi május hó 29-én bekérték a mozdonyok és kocsik rajzait s a forgalomra és üzemre vonatkozó adatokat; 1902. évi június 17-én beküldték a szabvényszerződés tervezetét, melynek legterhebb feltétele vasutunknak 23-6 kgr.-os sinekre való s 159000 kor. költséget igénylő átépítése, mely szerződés alapján az üzemet átvenni hajlandók; 1902. évi július hó 23-án érkezett értesítésük szerint megbízták a szombathelyi üzletvezetőséget forgalmi eszközök

az ölelésre felriadnak a maguk előtt látják a nagy Kossuthot.

A magyar ur nem tud szóhoz jutni a meghatottság miatt. Csak fogja, szoritja a nagy ember kezét. Kossuth is meg van hatva, szemében könny ragyog. De legelőbb erőt vesz magán s Iliáshoz fordulva így szól:

— Bizony édes Iliász barátom, nekünk már az öröm is fájdalmat okoz. De azért hát csak mégis örüljünk. Biró barátunk ma vacsorán az én vendégem lesz, önök majd kibeszélgethetik magukat holnap is...

Ezután Kossuth átvette a vendégszerető magyar házigazda szerepét. Vacsora után Iliásznak így szólt Kossuth:

— Most pedig mutassuk meg Biró barátunknak, hogy miként szoktuk mi itt Taliánországban megöntözni a kertjeinket.

Mindhármán kimentek a kertbe. Ott különféle tárgyú beszélgetések közt a kertet átszelő kis patak zsilipjéhez vezető vendégeit Kossuth s parancsoló „Franczeszkó”-nak (így hívták Kossuth akkori inasát), hogy huzzon fel a zsilipet mi aztán sehogy sem sikerült Franczeszkónak, bárhogy erőlködött is. Ekkor Kossuth maga fogta meg a zsilipet s egy könnyed rántással felhúzta azt.

A víz lassanként előnté a kertecskét. Midőn aztán elégnék tartá Kossuth a locsolást, a zsilipet ismét helyére ereszté s a töltésen tova haladva, ismét más zsiliphez vezető Kossuth vendégeit, mely a kertben összegyűlt víz leeresztésére szolgált.

Atyám három nap maradt Iliásznál. Ez idő alatt háromszor vacsorára, egyszer ebédre hívta meg Kossuth. Sok minderről beszélgettek... De a beszélgetés egyes tárgyait majd máskor mesélem el. Most csak annyit említék, hogy bucsuzáskor háromszor csókolta meg atyámat Kossuth, mondván:

— Egyiket adja át nejének, a másikat fiának, a harmadik pedig önt emlékeztesse baráti szeretetemre.

zeink jelenlegi állapotának felvételével s 1903. évi január hó 8-án értesítették vasutunk elnökségét, hogy mindaddig, míg a közleg-szombathelyi vonalon az üzem a mai keretben továbbra is megmarad, a forgalom lebonyolítására ez idő szerint használt mozdonyok és kocsik előreláthatólag továbbra is elegendők lesznek; a mennyiben azonban nagyobb forgalom lebonyolítására való tekintettel a közleg-szombathelyi vonalon a 159000 kor. költséggel járó vonalátépítés bekövetkeznék, abban az esetben a pálya igényeinek megfelelő szabványos új mozdonyok és kocsik lennének beszerzendők. A gőzmoztoros kocsik járatására nézve, minthogy az ily kocsik használata iránt folyamatban lévő tanulmányok ez idő szerint még betegezést nem nyertek, érdemileg nem nyilatkozhattak.

Folyó 1903. évi január hó 12-én megkereste vasutunk elnöksége a m. kir. államvasutak igazgatóságát szóbeli tárgyalási határnap kitűzése iránt; az elintézet irásban is, szóval is több ízben megsürgette, de a legutóbbi időkig csak azt a szóbeli értesítést nyerte, hogy az ügy megfordult a m. kir. államvasutak gépészeti, forgalmi, díj- és pénzügyi s több főosztályánál, míg végre 1903. évi május hó 29-én megérkezett a m. kir. államvasutak igazgatóságának 8213 F. I. számú értesítése, mely szerint a közleg-szombathelyi h. ó. vasut üzemét mindaddig, míg a tervezett közleg-léka-kópataki vonal kiépítésének kérdése ismét napirendre nem kerül, kezelésbe venni nem kívánja.

A cs. kir. déli vasut csak 1903. évi február hó 26-án küldte meg az új üzemszerződés tervezetét, mely nagyjából ugyanazokon az elveken és határozmányokon alapszik, melyek a jelenleg érvényben lévő szerződésben foglaltak, kivéve a pályafenntartás és pályafelügyelet ellátásáért felmerülő költségek megtérítésére vonatkozó intézkedéseket, a mely költségek jövőre nem lennének külön felszámítandók, hanem általánosan megállapítandók.

Miután az elnökség időközben az arad-csanádi vasutnál üzemben lévő gőzmoztoros kocsik alkalmazása tárgyában is tett tanulmányokat, a déli vasut üzletigazgatóságát 1903. évi április hó 13-án megkereste a szóbeli tárgyalás határnapjának kitűzése iránt, s egyúttal, hogy a jelenlegi üzemszerződés lejártakor az üzemben fennakadás be ne következzen, megkereste a déli vasut, hogy a fennálló üzemszerződés alapján — a mennyiben időközben másként nem intézkedne — az üzemet további egy évig vagy esetleg az 1903. év végéig tartassa fenn; a déli vasut 1903. évi május hó 14-én érkezett átiratában a tárgyalás határnapját 1903. évi május hó 19-re tűzte ki, s egyúttal hajlandónak nyilatkozott vasutunk üzemének kezelését az 1883. évi június hó 20-án kötött szerződésben foglalt határozmányok és feltételek alatt esetleg egy további évre elvállalni.

A déli vasut kiküldöttéi és a közleg-szombathelyi vasut elnöksége szóbeli tárgyalásra Budapesten 1903. évi május hó 19-én összejövé, pontonként és részletesen megbeszéltek az új üzemszerződés tervezetét, s habár némely kevésbé lényeges kérdésben végleges megállapodásra nem jutottak, mindamellett meggyőződtek arról, hogy az új üzemszerződés lényegileg az eddigi alapon, a pálya fenntartási és pálya felügyeleti költségek elszámolásának fentjelzett módosításával, a motoros kocsijáratok berendezése esetén a vontatási költségeknél elérhető megtakarításnak aránylagos megosztásával s esetleg az eddig csak hetenkint kétszer közlekedő negyedik vonal állandósításával 20 évi időtartamra, de azzal a terhes feltétellel, hogy vonalunknak a déli vasut részéről 161000 kor. költséggel előirányzott 23-6 kgr. sinekre 1913. évtől kezdve leendő fokozatos átépítését s a szerződés tartama alatt előre láthatólag szükségessé váló új mozdonyok és kocsik beszerzését a déli vasut is kiköti, valószínűleg létesíthető lenne.

Vasutunknak saját üzembe való átvétele tárgyában az elnökség az év folyamán szintén beszerezte az ez esetben azonnal szükséges beruházásokra, a forgalomra, üzemköltségekre, díjtételekre és jövedelmezőségre vonatkozó adatokat s ezek szakszerű feldolgoztatásáról is gondoskodott, hogy mindezeket a déli vasutal tartott s a m. kir. államvasutakkal tartandó tárgyalásoknál felhasználhassa.

Megtörtént tehát minden, ami a vasut ügyét előbbre viheti, s láthatjuk, hogy vasutunk igazgatása jó kezekben van.

Az igazgatóság jelentése szerint az üzleti bevételek és kiadásokat az 1901. évi hasonlítókkal összehasonlítva, következő eredmény mutatkozik:

1902. évben szállított	116,308 személy
1901. " " "	115,304 " "
1902. évben	1,004 személylyel több
Személyszállítás után befolyt:	
1901. évben	55,387.27 k.
1902. " " "	54,477.64 " "
1902. évben	1,199.36 k. kevesebb.
Katonaság, podgyász, gyors és teherárak után befolyt:	
1901. évben	37,411.92 k.
1902. " " "	36,212.54 " "
1902. évben	1,199.36 k. kevesebb.
Szállított gyors- és teherárak:	
1901. évben	115,760 métermázsá
1902. " " "	114,980 " "
1902. évben	780 méterm. keves.
Személy- és teherforgalom után az összes bevétel:	
1901. évben	92,999.19 k.
1902. " " "	90,690.20 " "
1902. évben	2,308.98 k. kevesebb

A személyforgalom utáni bevételt a személyek számával egybehasonlítva kitűnik, hogy minden személy után átlagban 47.25 kor. folyt be, — a teherforgalomnál minden szállított métermázsá után 28.51 kor. volt a bevétel.

A kiadások az összes bevételeknek 68.56%-át teszik. A személy- és teherforgalom után a havonkénti bevételek a következőkben vannak kitüntetve:

1902. Január 6118'64 k., február 5136'39 k., március 6908'01 k., április 7343'12 k., május 7782'68 k., június 8839'06 k., július 9006'23 k., augusztus 8619'99 k., szeptember 9653'82 k., október 7923'11 k., november 6044'96 k., december 7314'19 k. és összesen 90690'20 k.

Az 1902. évi üzleti tiszta nyeresémet, mely az alapszabályok 8. §-a szerint a felosztás tárgyát képezheti, kitesz: 29,426'47 k. ehhez járul az időközi kamat 663'62 k. Az alapszabályok értelmében 1.) 10-45 drb. elsőbbségi részvény 6% kamata fedezésére 19,740 2.) 3 drb. kisorsolt elsőbbségi részvény beváltására 600 k. 3.) Közleg szab. kir. város birtokában lévő törzsrészvények után 1902. évre osztalekül 9,740 10 k lenne fordítandó ha a közgyűlés az ez irányú javaslatot elfogadja.

Teljes részletességgel tájékoztat a jelentés, és valószínű, hogy vasutunk további sorsa a közönség áldozat készségét fogja igénybe venni mert az államvasut magatartása igen alkalmas arra, hogy a saját kezeles kényesítésére elé jussunk, ami tetemes befektetést fog igényelni. De meg fogunk küzdeni a nehézségekkel, mert a közérdek kívánja.

Városi ügyek.

1587 1903.

Hirdetmény.

A városi erdőekben az éperazodás a bási pásztori hivatalnál 1 koronának behizetése ellenében váltatandó bárcákkal van megengedve.

Hat évnél fiatalabb ültetvényekben az éperazodás tilos. A Közlegen nem lakó egyén bárcájáért 2 koronát tartozik fizetni.

Közleg, 1903. évi június hó 10-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

H i r e k.

— Személyi hírek. *Eszterházy Miklós dr. herceg* O Főméltósága június 10-én Lékáról Wienbe utazott, hogy ott, mint az aranygyapjasrend lovagja az urnapi körmenetnél részt vegyen. — *Czirák Antal gróf* O Méltósága *Eszterházy Miklós herceg* ipa, június hó 9-én Lékára érkezett.

— Szemle. *Arnótfalvi István* ezredes dandárparancsnok és *Schwab Alfred* alezredes a. m. kir. 18-ik honvédelgyalozezred parancsnoka június 9-én este városunkba érkeztek és június 10-én szemlét tartottak a helybeli m. kir. honvédszázalójnál.

— Miniszteri biztos. A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium vasutunk június 18-iki közgyűlésére az alapszabályok értelmében *Fináczy Béla dr.* miniszteri fogalmazót küldte ki.

— A koronázási évforduló alkalmából június 8-án délelőtt 9 órakor a Jézus szive templomában ünnepélyes isteni tisztelet volt, melyhez a tanuló ifjuság is kivonult. A misére a polgári hatóságok tejei, és a katonai tisztikar szolgálatban uem volt tagjai jelentek meg.

— Urnap. Fényes ünnepélyt láttunk urnapján, június 11-én városunkban. A legszebb nap pazarolta sugarait a sok pompára, melynek tanui voltunk. Reggel 8 órakor Huszár Mihály kaplán mondta el a szent beszédet, — fél 9 órakor pedig *Mazy Engelbert dr.* bencés igazgató, *Kocsis Lénát*, *Kiss Serafin* és *Mattyasorszky Kászou* bencés tanárok segédlete mellett szolgáltatta a szent miseáldozatot. A templomban a polgári és a katonai tiszték és hivatalok csaknem teljes számban voltak képviselve. A díszszázadot *Burell* százados vezetésére alatt a 11-ik vadászszázalójából vezényeltek, a mennyezet körül pedig 12 hónapig altiszt volt kirendelve. A mise úgy fél 10 órakor végződött és akkor megindult a fényes körmenet a Flórián téren, a rózsá utcán, imaház utcán, várkörön át. Oltár volt a Flórián téren, a rózsá utca elején, az apácák templománál és a *Waishecker* háznál. Az egész ceremonia 11 órakor ért véget. Délben a plébánián fényes ebéd volt, melyen a katonai parancsnokok, a papság és a városi előjáróság több tagja volt hivatalos.

— A Jézus szive templom bucsuja jun. 21-én lesz megtartva a rendesnél fényesebb ünnepségekkel, amennyiben a szentmisét *Illés Ferenc* kanonok ur Szombathelyről fogja celebrálni.

— Urnapi körmenet a belvárosban. A bencésrend templomában urnapját ősi szokás szerint ma, jun. 14-én tartják meg. A körmenet a belvárosban vonul végig. Oltárok lesznek a vár kápolnájában, a *Türk*-féle házban, a *Klemmpt*-féle házban és a plébániánál.

— A szombathelyi iparkiallítás választmányának megbízásából *Ujváry Ede dr.*, Szombathely város főjegyzője és *Müller Ede* választmányi tag ma érkeznek városunkba és délután 3 órakor a városház közgyűlési termében fogadnak jelentkezéseket az iparkiallításra. Az ipartestület e célra az ipartestület tagjait meghívta, de minden más iparost is szivesen látnak ott, aki a kiállítás iránt érdeklődik.

— Eljegyzés. *Domján Lajos* ur Póstáról eljegyezte *Nyulassy Irén* urhölgyet, *Nyulassy István* nagycsömötei körjegyző ur leányát.

— Rendkívüli törvényhatósági közgyűlés lesz Szombathelyen június hó 22-én, melynek tárgya Szombathely város konverziója.

— A turista egylet közgyűlése június 7-én délelőtt 11 órakor volt a városház közgyűlési termében. A mult évi számadás és a jövő évi költségelirányzat megállapításán kívül legfontosabb tárgy volt a június 28-án vidékünkön kirándulást szervező budapesti turista egyleti osztály fogadtatása. A budapesti turisták 27-én este érkeznek, magánházakban lesznek elszállásolva és másnap reggel indulnak Óház, Irottkó irányában Borostyánkőre. Vegyünk részt mi is minél számosabban az érdekesnek ígérkező kirándulásban.

— A róm. kath. iskolaszék június hó 7-én délelőtt fél 11 órakor ülést tartott, melyben a vizsgálatok rendje állapított meg.

— A pénzügyi biztosság ügye lassan-lassan mégis csak dülöre jut. A városi tanács kérelmét a pénzügyminiszter tárgyalás alá vette, s miután országos képviselőnk Szijbely Gyula m. kir. udvari tanácsos ur Ó Méltósága a város ezen ügyét is pártolja, remélhetjük a kedvező elintézés. A miniszterium megbízásából a napokban a pénzügyigazgatóság egy kiküldöttje fog ideérkezni, hogy a pénzügyi biztosság elhelyezésére nézve a városi hatósággal tárgyaljon.

— Tűzoltóink nyári mulatsága, mely június 7-én a Klausen erdőben tartott, a hívős időjárás dacára látogatott volt. A rendeki és róti tűzoltó egyesület testületileg vonultak föl a mulatsághoz. Nagy volt a ráckedv, minek a tűzoltó zenekar szép zenéje mellett örege-aprja hódolt. Este 9 óra tájban vonult be a közönség kilyák világnál zeneszóval a városba. A tűzoltóság Kirchnopf Mihály tűzoltóparancsnok háza előtt sorba állva Marton Károly alparancsnok által fejtezte ki a szeretett főparancsnoknak a sikerült mulatságot, lelkes éljenzéssel köszönetét. Kirchnopf Mihály főparancsnok válasza után a tűzoltóság elvonult és így befejezték nyári mulatságát, melynek jó sikere mutatja az érdeklődést. Anyagi sikert ugyan nem hozott, de hát itt a fő az erkölcsi sikerben fektett s ez nem hiányzott.

— Ongyilkosság. Hölly Károly a felső-lövői ág. ev. tanintézet nyug. igazgatója pénteken, jun. 12-én agyonlőtte magát. Az ongyilkosság oka még kiderítve nincs.

— Zene az erdőben. Csütörtök június hó 11-én az erdei zene a kedvezőtlen idő miatt elmaradt. Kedvező idő esetén ma vasárnap június hó 14-én délután 3 órakor lesz megtartva.

— Vizsgák: Az áll. seg. közs. polgári fiú iskolai vizsgálatok sorrendje: Június 15-én d. e. róm. kath. hittanvizsga, 16-án d. u. ág. hitv. ev. hittanvizsga, 17-én és 18-án magánvizsgák, 21-én d. u. izraelita hittanvizsga, 22-én (hétfőn) I. oszt. osztályvizsga, 23-án (kedden) II. oszt. osztályvizsga, 24-én (szerdán) III. o. osztályvizsga, 25-én (csütörtökön) IV. oszt. osztályvizsga, 28-án Te Deum és évszáró. Az osztályvizsgák mindíg d. e. 8 órakor veszik kezdetüket. Felhívjuk a t. közönséget főleg az érdekelt szülőket, hogy a vizsgálatok napjai alatt a polg. isk. növendékek által készített tárgyakat a rajz- és kézimunka kiállításon a polg. isk. épületében (I. emelet) megtekinthetik.

Az ág. hitv. ev. népiskola vizsgálatok sorrendje: jun. 25-én délelőtt 8 órakor I. fiú és leány ugy. II. fiú osztály, délután 2 órakor II. leány és III. fiú-leány osztály, jun. 26-án délelőtt 8 órakor IV. V. VI. fiú osztály, délután 2 órakor IV. V. VI. leány osztály. Ugyanez nap 5 órakor a fiúk tornavizsgálata. Június 27-én délelőtt 8 órakor hálaadó isentisztelet.

A városi iparos tanonciskola évszáró vizsgálati következő napokon és sorrendben lesznek megtartva: Jun. 15-én este 6-kor Elők. és I. o., jun. 16-án e. 6-kor II. o. és jun. 17-én e. 6-kor III. o. Június 28-án rajz és kézimunka kiállítás d. u. 3-kor értesítők és jutalmak kiosztása. A m. t. közönséget mindezekre tisztelettel meghívom.

Kőszeg, 1903. jun. 13-án.

Pados Gábor,
igazgató.

— Az ág. ev. felsőbb leányiskola június hó 18-án délután 2 órakor tartandó zenevizsgálatának műsora: 1. „Áldozó ének”, Beethoven-tól, éneklék az int. összes növendékei. 2. „Serenade”, Gurlittól, 2 zong. 8 kézre előadják: Sarkány M. II. oszt., Hessky E. II. oszt., Nádossy M. II. oszt. és Tóth J. III. oszt. növ. 3. „Vizsgálat után”, Majortól „Vigmadárkák serege”, Mozarttól éneklék az I. és II. oszt. növ. 4. „Babatánc”, Schytttől, zong. előadja: Mager R. III. oszt. növ. 5. „A hársak alatt”, Volkmann-tól, zong. 4 kézre előadják: Nagy Blanka és Vitányi M. IV. oszt. növ. 6. „Rákóczy kesergője”, régi magyar ének „Magyar népdal”, éneklék a III. és IV. oszt. növendékei. 7. „Kuruc nóták”, Káldy gyűjteményéből, zong. előadja: Kondor E. IV. oszt. növ. 8. „Induló”, Schubert-től, 2 zong. 8 kézre előadják: Friedrich F., Kun J., Kasper G. IV. oszt. és Vargha M. III. o. n. 9. „Az Ur napja” Mendelssohntól, éneklék az V. és VI. oszt. növ. 10. „Schlummerlied”, Schumann-tól, zong. előadja: br. Urban J. III. o. n. 11. „Tavaszbéredése”, Bach F. E.-től, ha monium zongora kísérettel, előadja Czwikl J. és Ballay J. V. oszt. növ. 12. „Polonaise”, Chopintól, zong. előadja: Eitner I., VI. oszt. növ. 13. „A vessző paripa”, Uberlee A.-tól, éneklék az int. összes növendékei. 14. „Impromptu”, Reinholdtól, zong. előadja: Terplán D. V. oszt. növ. 15. „Tavaszbéredése”, daljáték Erney-Poldinitől, éneklék a II.—VI. oszt. növendékei. 16. „Nászinduló”, Mendelssohntól, 2 zong. 8 kézre előadják: Urban J. III., Kovács M. IV., Stricker F. és Viola R. V. oszt. növ. 17. „Az Ur az én őriző pástorom”, 28. zsoltár, Kapi Gyulától, éneklék az int. összes növendékei. A felsőbb leány iskola azon bentlakó zongora-növendékeinek a zongoravizsgálata, a kik a nyilvános zenevizsgán nem működnek közre (a zong. növendékek nagy száma miatt), június hó 18-án délután 5 órakor tartatik meg.

— Tanítóképzői vizsgálatok. A helybeli szent Domonkos nővérek tanítóképzőjében a jövő hét vége felé kezdődnek a képesítő vizsgálatok. Ezekhez — úgy halljuk — elnökül Stegmüller Károly dr. címz. püspök Ó Méltósága küldetett ki. Ugyanezen vizsgálatokhoz Halász Ferenc kir. tautölgyelő is városunkba érkezik.

— A lezárt „Strucz”. A közönség köréből veszszük a következő panaszt: „Nyolc napja annak, hogy városunk egyetlen szállodája zárva van, — dacára annak, hogy az új tulajdonos az üzletet fönn akarja tartani.

sz a hosszantartó szünetelése az üzletnek azonban nemcsak magára az üzletre, hanem a városra is káros. Így pl. megtörtént, hogy a szemlére ideérkezett magasrangú tisztet magánházakba kellett elhelyezni; — hogy egy magas állásn egyén fogata nem melletett a vendéglőbe, hanem a vendéglő előtt kellett az érkező másik fogatot megvárni; — hogy több szállást kereső utas alig kapott helyet: ilyen körülményeknek ha hire megy, szépen nézünk ki! Egy szab. kir. város, közel 8000 lakóval, a nyári idény alatt, mikor egy kis forgalom lenne, nem adhat szállást senki idegennek, mert az egyetlen szállodája zárva van! Hisz elzavarunk mindenkit Kőszeg-ről! A város érdekében szólunk föl és reméljük, hogy Gintner ur igyekeznél fog ezt méltányolva a helyzetet mielőbb javítani.” Ez a panasz teljesen jogosult, s hozzáfűzzük még azt, hogy a város tanácsa is foglalkozott ezzel az ügygel és az idegenforgalom érdekében megtette a szükséges intézkedéseket.

— Az új gyámpénztár kezelési szabályzat életbe lépésének ellenőrzésére Vasvármegye közigazgatási bizottsága Bíró István megyei árvaszéki elnököt Kőszeg városához kiküldte.

— Az utcaöntözés javítása. Városi utcánk öntözése kissé lassan ment a multban, mert a hordók töltése sok időt vett igénybe. Most a rendelkezésre álló anyagi fedezet keretében segített a városi hatóság a hiányon amennyiben egy oly szerkezetű szivattyút szerzett be, melylyel a víz hat meter mélységből gyorsan felszívható, s így a hordók töltése csak néhány percet igényel. Ezen felül a város közkutatóiból is lehet a szivattyúval vizet kivenni és 20 meter sugárral leirt körben fecskenedni. Az utcaöntözés tehát kétféle módon párhuzamosan eszközölhető, s így reméljük, hogy az e téren fölmerült panaszok meg fognak szünni.

— Ismét raktártűz. Június 9-én délelőtt sűrű füstgomoly szállt ki a Várkörön levő „Vasudvar” pincéből és tüzilármát támasztott. A Wenzl-téle kereskedés egyik inasa vigyázatlannal kezelte az égő gyertyát a pincében, úgy hogy az ott a földön szétfolyt terpentin meggyulladt. A pincében egyéb olajok és kenőcsök is voltak, nemkülönben sok tűzifa. A gyorsan kivonult rendőrség és tűzoltóság a pince ablakok és ajtók légmentes lezárásával a tüzet elfojtatta. Ez már az idén a 4-ik eset ilyenféle tüzből Villanyvilágítás kell nekünk, akkor ezek a veszedelmek megszűnnek.

— Nyilvános köszönet. A tűzoltó egyesületnek június 7-én tartott nyári mulatsága alkalmával föllítették; özv. Csizmaziané és Frankenberger János 1—1 hordó sör; özv. Mrazekné 2 k., Róth Jenő és Stampf Károly 1—1 k., Róth Sándor és Eisner Frigyes 80—80 fl., Sissovics Miklós dr., N. N., N. N., Freyberger Sándor, Kubinek alezredes és Eisner Camill 60—60 fl., Bigner József 40 fl., Brucker Pál és Németh N. 40—40 fl., Gaál Ferenc és Brezovits Ferenc 20—20 fl. Fogadják az egyesület halás köszönetét.

— A kőszeg-szombathelyi vasút üzleti kimutatása

1903. május haváról:	
Szállított személyek	10197 egyén
Szállított javak	920 tonna
Személyek s podgyász utáni bevétel	5155 kor.
Bevétel a szállított javak után	2529 "
Összes bevétel	7684 "
Kilométerenkint	452 "
Az előző év V. havi összes bevétele	7782 "
Kilométerenkint	458 "
A km.-kinti csökkenés	— 1,8 %

Eredmény az év elejétől május hó végéig:	
Szállított személyek	43970 egyén
Szállított javak	4449 tonna
Személyek és podgyász utáni bevétel	22117 kor.
Bevétel a szállított javak után	12488 "
Összes bevétel	34585 "
Kilométerenkint	2034 "

Az előző év első 5 hónapjának bevétele:	
Személyek s podgyász után	213,5 kor.
Javak után	11972 "
Összes bevétel	3:287 "
Km.-kint	1958 "
Az emelkedés km.-kint	+ 3,9 %

Évi átlagos km.-kinti bevétel:	
Az 1903. évben	4884 kor.
Az 1902. évben	4704 "

— Internátus elemi iskolásfiúk számára. Budapesten a Kis-Svábhgyen levő fiú nevelőintézetbe 6—10 éves fiúk vétetnek fel. A havi díj 60 korona. Ezért a növendékek: tanítást, élelmezést és ruházatot kapnak. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság. — Budapesten, I. kerület. Istenhegyi-ut 33. sz.

— A belgrádi vérfürdő. Olvasóink a napilapokból bizonyára olvasták a belgrádi véres események hírét és így szinte feleslegesnek látszik, hogy erről írunk. Hogy mégis azt tesszük, ez onnan van, mert egy uralgó család teljes kiirtása olyan esemény miről eleget írni nem lehet, mi felett elmélni és tanulságot levonni a saját kötelességre. Belgrádban június 10-én a szerb nép agyonlőtte királyát Sándort, Drága királynét, a királyné fivérét Lunyevica Nikolát és Nikodémet; azouföli Cincár Markovics Demeter miniszterelnököt, Pavlovics Milován hadügyminisztert, Petrovics Lázár főhadsegédet, Naumovics Mihály hadsegédet, Milykovic Jován parancsörtszert, Gagovics Milán hadnagyot. Szílyosan megsebesítették Theodorovics Velimir belügyminisztert és Nikolics Demeter hadosztályparancsnokot. Megölték még azonfölül sok katonát és szolgát, kik a támadásnál és kik a védelemnél részt vettek. És mért? — Hogy legyen más királyuk. Leütötték az egyik fejét és tetek helyébe más. Megborzad az ember, hogy a huszadik században, Európában ilyesmi előfordulhat; hogy az általános művelődés korszakában akad nép, mely eszközül adja magát ily vérengzéshez. Karagjyevics Pétert kiállították ki királylyá. Valjon meddig

lesz a trónon? Bizhatik-e egy oly néppen és katonaságban, mely megízlelte a királygyilkolást? Belgrádban szól a zene, — lengenek az öröm zászlói, örömben uszik a város: a művelt emberiség pedig borzalommal gondol a rémtettre, a belgrádi vérfürdőre! Határosak vagyunk Szerbiával, de — hála az égnek — nagyon messze van Szerbia Magyarországtól.

— Egy tanonc azonnal felvétetik RÓTH Sándor bórkereskedésében Kőszegen.

Különfelek.

* Anyakönyvi statisztika. A kőszegi anyakönyvi-hivatalban az utóbbi időben a következő születési-, házassági- és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Június 6-án. Klementis Samu és Michaelis Karolin leánya, Emilia, ág. hitv. ev.

Június 5-én. Gombás Gyula és Hauold Cecilia leánya, Erzsébet, róm. kath.

Június 9-én. Magyar Gergely és Gáspár Ida leánya, Erzsébet, róm. kath.

Házasság.

Június 7-én. Kuntner József és Schek Eleonora, Kőszeg, róm. kath.

Halálozás.

Június 11-én. Grunner Otto, róm. kath., 7 hóapos, rángógörös.

* Deák Ferenc mákja. Deák Ferencnek híres volt a mákadomája. A magyar gazdát szokta vele jellemezni. A soha meg nem elégedett gazdaembert, akinek az sem jó, ha esik, az sem, ha melegen tűz a nap. Azt tudakolta egyszer valamelyik ismerősétől, hogy milyen az idei termés?

— Nem jó, bityámuram.

— Nem jó? Talán rosszul fizetett a buza?

— Dehogy is, buzánk hálistennek, szépecskén van.

— Hát a rozs?

— Az is bevált.

— Hát az árpa?

— Az is bőven lett.

— A zab?

Meg lehetünk vele elégedve?

Hát akkor öcsém mi panaszod van a termésre?

— Hogy mi panaszom van rá. Az, hogy mák kevés termett.

Közgazdaság.

§ A komló talaj iránti igényei. Termelésére legalkalmasabb az emelkedett dombos vidék a hol olyan helyekkel rendelkezünk, melyek lehetőleg észak-keleti fekvéssel bírnak. Északi vagy déli fekvésű helyek feltétlenül mellőzendők, mivel az északi fekvés által ki van szolgáltatva az északi szeleknek, védelme nincs. déli fekvésben pedig talaja túlságos kiszáradásnak van kitéve. Legmegfelelőbb fekvést szolgáltat az észak keleti irány még pedig azért, mert ezen irányban a legegyszerűsebb a hőmérséklet s mert itt biztosítva van ugy az északi szél kártételei, valamint a déli, délnyugati szelek szárító hatása ellen.

A talaj megválasztása elsörendü fontossággal bír, mivel silány természetének és igényeinek meg nem felelő helyeken termelésével foglalkozni nem érdemes. Igényei e tekintelben a középkötött talajok felé hajlanak, homokos vályog, középkötött agyag, márga, nyirkos homok és ezek változatai megfelelő talajoknak mondhatók komlótermelésre.

Nagy súly fektetendő arra, hogy a komló telepítésére használandó talaj, mivel a komló 15—25 évig maradj egy és ugyanazon helyen, oly módon készíttessék elő a dugványok befogadására, amint ezt a komló igényessége megkívánja. Elkerülhetetlen a talajnak 50-60 centiméternyire való megrigolozása — kivéve a könnyebb homoktalajokat — s az, hogy rigolozás után a talaj kellő trágyaerőbe hozassák s a földnek termőereje ezután is egyenletesen és folytonosan fenntartassék.

Vidékenként más és más mód divik a trágyázás körül, de mindenütt a telepítés alkalmával az egész telepítendő területet megtrágyazzák érett istállótrágyával vagy a mi még jobb érett komposztal. Ezen teljes trágyázást 4—5 évenként ismétlik meg, a melyen kívül még a rendes tövenkénti trágyázást is alkalmaznak minden évben. Figyelembe kell venni azonban azt, hogy a túlságos nitrogéntartalom árt a komló minőségének, növeli a tobozoknak ugy számát, mint nagyságát, de rontja minőségét. A műtrágyák közül azért a nitrogéntartalmukat óvatossággal kell használni s tövenként 100—150 gramm chilisátróm alkalmazása megfelelő mennyiség lesz. A szuperfoszfát alkalmazása azonban nem mellőzendő, mivel a foszforsav a minőségre jótékony hatással van, a mi pedig a komlónál az első és legfontosabb követelmény.

A komlót ermelésére vonatkozó egyéb tudnivalókkal egy más alkalommal fogunk foglalkozni.

§. Az istállótrágya conserválása. Istállótrágya és istállótrágya között óriási különbségek vannak s így nemcsak kvantitatív itélendő meg a trágyázás mérvé, hanem minőségileg is. A jól kezelt istállótrágya értéke sokkal nagyobb, hatása mégla csekélyebb mennyiségben alkalmaztatik is, jóval szembeötlőbb, mint a rosszul kezelt. A helytelen trágyakezelés különösen a trágya nitrogéntartalmát csökkenti igen jelentékeny mértékben ugyanis ha a trágya a telepen ki van téve a levegő behatásának, nincs gondoskodva arról, hogy a levegő hozzájárulása megakadályoztassék s lehetőleg mintegy légmentesen kezeltessék, a tiprítás, öntözés által, s akkor a trágya nitrogén tartalma ammouiak alakban elpárolog s a trágya értékéből s így hatásából is sokat fog veszíteni.

Azt, hogy a trágyatelepen egyáltalán semmiféle tápanyag veszendőbe ne menjen, még a legokoskerübb trágyakészítés által sem érhetjük el, de ezen veszteség a csökély, hogy számba sem jöhet. A rendszeres öntözés hatása semmivel sem pótolható, de az mindent pótol s még a tiprálás is nélkülözhető teszi, mert a trágya a nedvesség folytán nehezebb lesz s kellőképen összelepedik s a nedvesség befolyása és hatása alatt a bomlási és korhadási processzusok benne jobban végbe-melhetnek.

Mindazonáltal mint mondtam még a legjobban kezelt trágya is mutat veszteséget s ennek elkerülése szempont-jából a trágyaconserváló szerek alkalmazása soha sem lenne elmulasztandó, a melyek között legelső sorban mint könnyen kezelhető és leghatásosabb anyag a szuperfoszfátgipsz említhető fel, a mely nemcsak hogy a szabad elillanó nitrogént képes megkötni, de egyszers-mind a trágya étékét is nagy mértékben képes emelni. Vannak trágya-conserváló szerek igen nagy számban, de vagy nehezen kezelhetők vagy alkalmazásuk által csak egyik cél érhető el, míg ennek hatása kettős. A szuperfoszfátgipsz szuperfoszfát és gipsz keverékből áll, a mely külön-külön beszerezve a gazda által is kever-hető és így sokkal jutányosabb is.

Vasuti menetrend.

A. Homások.		II. III. oszt. kocsikkal				
Közep-európai idő.	reggel	d. e.*	d. a.	d. u.	este †	
Köszeg ind.	5 ¹⁰	7 ³⁰	11 ⁴⁰	5 ⁴⁰	8 ⁴⁰	
Lukácsbáza (m. h.)	5 ²⁰	8 ⁰⁴	11 ⁵¹	5 ⁵⁴	8 ⁵⁴	
Német-Genes (m. h.)	5 ³⁰	8 ²⁰	12 ¹⁰	6 ¹⁰	9 ¹⁰	
Szombathely érk.	5 ⁴⁰	8 ³⁰	12 ²⁰	6 ²⁰	9 ²⁰	
Szombathely ind.	6 ⁴⁵	10 ⁴⁰	3 ¹⁵	7 ³⁰	10 ³⁰	
Német-Genes (m. h.)	7 ⁰¹	10 ⁵⁴	3 ¹¹	7 ⁵⁵	10 ⁴⁵	
Lukácsbáza (m. h.)	7 ¹³	11 ¹⁵	3 ¹⁸	8 ¹²	11 ⁰²	
Köszeg érk.	7 ³¹	11 ³⁰	4 ⁰¹	8 ²⁵	11 ¹⁵	

* Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Június 1-től szep. 15-ig vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Szombathelyről indul:

		éjjel	regg.	d. e.	d. u.	d. u.	este
Cs. felé.	ind.	3:57	6:20	10:10	2:16	4:46	6:35
	érk.	8:55	9:55	2:47	5:25	9:35	11:50
Nizsára:	ind.	r. 5:20	d. e. 11:25	d. u. 2:32	e. 8:58	éj. 12:55	
	érk.	8.-	1:50	5.-	10:50	3:40	
Buda-pestre:	ind. regg.	9:08	d. u. 12:40	éjjel 11.-	éjjel 2:50		
	érk.	2:05	gyv. 7:15	szv. 9:15	7:25	1:15	
Orszá-:	ind. regg.	6:08	d. e. 11:10	d. u. 3:16	este 6:59		
	érk.	10:30	3:36	7:35	9:59		
Sámfelé:	ind. d. e.	9:25	d. u. 3:25	este 7:20			
	érk.	10:32	4:32	8:27			
Ózsonyba:	ind. reggel	4:40	d. u. 12:20	d. u. 3:05			
	érk.	11:30	(Csorna) 3:10	(Ózsony) 8:32			
Pinkafőre:	ind. reggel	6:14	d. u. 3:20	este 7:15			
	érk.	9:14	6:22	9:58			
Szekes- téhervára:	ind. reggel	2:50	d. u. 12:40				
	érk.	8:22	6:03				

Alapított 1820-ban.

Felhívom az igen tisztelt vendéglősök figyelmét valódi **Grojsajt** és **szalámi** állandó dús készletemre.

A szőlő permetezéshez szükséges

kékgálicz 1 kgr. 60 fill.
szikso 1 kgr. 10 fill.

Unger József,
fűszer-, anyag-, csemege-, és festék-
kereskedése **Köszeg.**

Nyavalyatörés

Ki nehéz nyavalya, görcsök is más ideggyulladás szenved, kérjen röpiratot róla. Kapható ingyen és bérmentve Schwanenapotheke, Frankfurt a/Main.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy

minden hó 20-30-ig

Köszegen

biztosan található vagyok.

Kiváló tisztelettel

Scharpf Jenő,

fogtechnikus.

Köszeg, Adelfy-utca 46. sz.

Kerékpárok!

Bátorkodom az oly gyorsan megkedvelt

Rösler & Fauernig-

téle kerékpár raktáromra figyelmeszteni és tudomására hozni, hogy nagyobb átvétel által abban a helyzetben vagyok első rangu kerékpárokat jutányos árért árulni. **Uri** és **női** tanuló gépek a t. vevőknek rendelkezésére állnak, tanítás ingyen. Mindennemű javítások elvállaltatnak, a kiegészítők minden-fajta kerékpárokra készletben.

Jókarban levő használt kerékpárok mindig raktáron.

Tisztelettel

Heidenreich Lajos.

Pallisch-utca 86.

P SERHOFER J. vértisztító labdaccai.

Évtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi szerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdaccai házi szerül ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rossz emésztésből** és **székrekedésből** erednek, mint **epe-zavarok, májbajok, kolika, vértolnia-sok, aranyér, béltétlenség** s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajknál is, így **napkórna**l idegességből származó **fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdaccai oly könnyen hatnak, hogy a legmekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetők.

Ezen vértisztító labdaccai csak a **Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben I. Singerstrasse, 15. sz. a.** kizárólag valódi minőségben s egy 15 szem labdaccai tartalmú doboz ára **21 kr.** Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, **1 frt. 05** krba kerül. Az ország előzetes bejelentés nélkül küldésel együtt 1 csomag **1 frt. 25** kr., 2 csomag **2 frt. 30** kr., 3 csomag **3 frt. 35** kr., 4 csomag **4 frt. 40** kr., 5 csomag **5 frt. 20** kr. és 10 csomag **9 frt. 20** krba kerül.

N.B. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a különféle nevek és alakok utánoztatnak; ennek következtében kértük **reaktis Pserhofer J.-féle vértisztító labdaccai** követelmény és oszaki azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírásával, fekete színben és miután egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csak néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindeuk, ki ezen labdaccai okát egyszerű használat, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 5 tükereket az ön fölülmulhatatlan vértisztító labdaccaiból utánvétellel. Fogadjon ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodálatosságáért. Maradok teljes tisztelettel

Köln, 1883, ápril hó 30-án.

Tekintetes ur!

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Inten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatásait ezennel megírom. Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Inten áldja meg önt ezért országot. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdaccai engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Mélyen tisztelt ur!

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves usgynémim nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomor hurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről

Bernhardi alpesi-fü ligueur. Bernhard W. O.-tól Hrogenzben egész üveg 2 frt. 60 kr., fél üveg 1 frt. 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs. gyors és biztos hatású legjobb azer minden köszvényes és csuszajajok, u. m.: gerincagybántalom, tagzúzgatás, iachia, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzúgás stb. stb. ellen 1 frt. 20 kr.

Angol rodaliazom. Pserhofer J.-től egy üveg 50 kr.

Pagybalzom. Pserhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb azer elismerre, 1 köcsög 40. kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll”-féle kolapreparatumok. kitűnő azer gyomor és bélbetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt., fél liter 1 frt. 60 kr., negyed liter 85 kr.

Golyva balzom. Pserhofer J.-től kitűnő azer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élel esszenecia. (prágai csöppek.) Pserhofer J.-től, megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi szer, 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Uffenedv. Pserhofer J.-től, egy ált ismert kitűnő házi szer hurut, rekedtség görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegcseke 50 kr., 2 üveg bérmentve 1.50

Tekintetes ur!

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márc. 27.

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. I nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdaccai értéke lelett és azokat a hol csak alkalmam nyílik, a szuevedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetőzés szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Luhn Ignác.

T. ur!

Götsendorf, Kolbach mellett Szilécia, 1886. okt. 8-án.

Felkéröm, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdaccaimnak köszönhetem, hogy egy gyomorbetegből, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdaccai nálam sohasem fognak kifogni s a midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Tannochinen hajkenőcs, Pserhofer J. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnöveztető azer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy tüleccével 2 frt.

Altalános tapasz. Steubel tanártól. Öt és szúrás által okozott sebeknél mérgező daganatoknál, ujjkac, sebes, vagy gyulladt mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő azer lön kipróbálva. 1 tárgy 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Altalános tisztító-ó. Bullrich A. W.-tól. Kitűnő házi szer a rossz emésztés minden következményeinél u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás, stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különleg-ségek raktáron vannak és a készletben notán nem lévők gyorsan és olcsón megszerzetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénz-összeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyan-azon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Utánzása szigoruan büntetettik.

P SERHOFER J.

gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel“

WIEN, I., Singerstrasse 15.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) Camis és Stock Barkolában Trieszt mellett ajánlja

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész-egyesület kísérleti Állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palaczk 5 korona 1/2 palaczk 2-60

Kapható Köszegen:

Schaar József és Pollák Sándor fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyé ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti Állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyé ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti Állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.